

Istarska Riječ

Izlaži svakog četvrtka uveče.
Svakog drugog četvrtka donosi
literarni prilog „Mladi Istranin“.
Preplaćati za tuzemstvo iznosi
15—lira na godinu, a za
inozemstvo 25 lira. Ured-
ništvo i uprava: Istra
(Trieste) Via S. Francesco
d'Assisi 204. Telefon: 11-57

ISTARSKA RIJEĆ

Tijednik za pouku, gospodarstvo i politiku istarskog naroda.

„Slogom rostu male stvari, a nesloga sve pokvari“. — Narodna poslovica.

Dvadeset i četvrti maja

U taj dan, prije deset godina, ušla je Italija u velik rat. Ušla je u rat s landenskim ugovorom u djelep, to će reći s pogodbom, koja joj je davalna čitavu Istru, Goričku, dio Kranjske i Dalmacije.

Italija slavi svake godine ovaj dan, i s pravom, jer da nije bilo 24. maja 1915., ne bi bilo ni 4. novembra 1918. to jest, Italija ne bi bila okupirala, onolike zemlje na cijom Jadranu.

Dvadeset i četiri maja je dakle dan, koji i u životu i naših istarskih Jugoslovena otvara jedno novo doba.

U prošlosti našoj, bilo je takovih dana više.

Najznamenitiji dan za naš istarski Jugoslavene bio je onaj, kada su Hrvati i Slovenci napušteni kutili ove naše Istre. To je bilo od prilike prije četraest stotina godina. Drugi, isto tako znamenit dan u našem narodnom životu bio je onaj, kad su ovuda prošla naša dva sveta apostola: Sveti Ciril i Metod, i kad je naš posljednji Istranin priglio kršćansku nauku, što su oni širili ujedno s pismom, što su ga sami stvorili. To pismo nije bilo latinska, kao što nije latinsko bilo ni evanđelje, što su ga oni narodu čitali. Sve, što su nam oni donijeli bilo je naše, slavensko; i pismo i evanđelje! To je bilo od prilike prije kakovih 11 stotina godina.

One godine navršuje se ravno tisuću godina, što je okrujen prvi hrvatski kralj Tomislav, koji je pod svoju žezlu okupio sve hrvatske zemlje i velik dio Istre. Tomislav se je okrunio na Duvarjanskem Polju. U taj dan se započela najveća slava i veličina hrvatskoga naroda.

Godine 1102., smrću posljednjeg hrvatskog kralja Petra Scavatice, propade hrvatsko kraljevstvo, a hrvatske zemlje počapdoše pod razne tude gospodare. U isto vrijeme stupaju na istarsko tlo i Mlečani, i dan, kad su oni definitivno zapoješli kvarnerske otote i do Istra od Plominu pa sve uokolo do samoga Trsta, u unutrašnjosti gradiće Labin, Buzet i Motovun s okolišem, dospije je naš narod pod dva gospodara: jednemu dijelu zapovijedajući Nijemci, a drugome Mlečani. Ovo se dogodilo prije 500—500 godina. Naš je narod u Istri bio pacijent: jedan je dio naših ljudi morao da služi Becu, drugi Veneciju. I tako su se naši Istrani morali pokoravati dijelom jednim, a dijelom drugim zakonima. Strašna su bila sva ona vremena, pa pak je naš narod preturio i to i gore — ostao živ.

Godine 1797. propala je mletačka republika, a otoci i zemlje, što su ih Venecijanci držali, Istri, pale su pod bečkoga cesara. Tako se naš narod i opet nekako ujedinio, dosao pod jednu zajedničku, ake i tudjaku kapu. Tako je ostalo i par godina kasnije, kada je Istru zavladao Napoleon, i kada je godine 1814. Istra palala opet pod Austriju, kako se onda i mnogo kasnije govorio i pisalo: Istru je naš narod preturio i to i gore —

Onda je došao 24. maja 1915. ili bolje reči 4. novembra 1918. i Istra je i opet promjenjila gospodare.

Eto kako se okreće golemo kolto povijesti i vremena. Nardi se u tijeku vremena i padaju, a to se eto dogadjalo u prošlosti, i s nama: i mi smo se ponjalo dizali i padali, dizali pa onda opet padali. Jedno stoji, u prošlim vijekovima pruhujalo je našim narodom neizmjerno mnogo zla. Tlačen, bijen, zapostavljen — naš narod može se reći, nije dugo viđao nijednog lijepog dana. Kad je u prošlim vijeku čitavom Evropom usplamljic plamen narodnoga zavosa, naš je istarski čovjek famo u tmici i neznanju. Držalo se: propas je za navjek! Međutim on nije umro — on je samo spavao. Iz njegovih redova ustao čovjek: Dobrila, i prenu ga, preudio. Nasao se malo zatim drugim Istranim, koji je u bečkom Parlamentu, i fine carskim ministrica dovinuo, da Istri ima Hrvata i da ti Hrvati traže svoja prava. Desetale godina iza tog da se spet jedan Istranin, koji je u po-rečkom saboru progovorio prvi put našim jezikom, i otada narod nepristato u prošlosti, svoje pravo, da se može služiti svugdje svojim materinjim jezikom. Onda je nadloša god 1907. kad je naš narod jednim da tada nevidjelim i neslućenim plebiscitom poka-zao svemu svijetu, da u Istri živi u ogromnoj većini Hrvat i Slovenac.

Sad smo opet u padanju, ali do dne nećemo doći, jer vrijeme nema dnu. Vrijeme

Pouka mladim ljudima

Cio svijet nije drugo nego jedna zajednica, koje si i ti član, pa moras nastojati, da se svidi ljudima. Postupaj s drugim činakom, kakci je tebi draga da drugi s tim postupaju, pa ćeš viditi, da si omjerio najboljim putem. U tome ti najviše pomaze lijepe način, govora. Lijep, išti ljubezni i razgovor primamjave ljudi i stice ti zasluže i ondje, gdje li možda nemas. Kažu neki, da se čovjek može sviditi s toga, što posjeduje koju krijepon, ili što je učen, ali se meni čini, da nije tako, jer takovi mogu postignuti same čast i stovanje, ali da se svide drugome, oni moraju imati sasvim druga svojstva. Sva ta svojstva ti moraš sticati i njima se služiti ondje, gdje si došao, jer bi druge, izasao na rođaj glas. Kažu ljudi, da srce vlasta s čovjekom, pa ako si čovjeku srce pridobio, pridobio si njega. Da do toga dodje, moras onoga čovjeka uvjeriti, da pram njenim nesniš lju-bav i stovanje; moras mu se iskazati da si spreman svako doba učiniti mu koju-mudrige ljubav. Ako tu učiniš lijep i ugoden načinom, ti si već prekrčio put da nije govor srca. Kijeti su čovjeku zato, da može izraziti svoje misli. Nemoy stoga izgovoriti tko i tako, da te drugi ne razumije i ne radu sluša. To bi bila nemarnost s twoj strane, koja ti se nikako ne bi mogla oprostiti. Ljudi na prvi mah promatraju vanjski način pa stoga pazi na čistocu odijela, češljjanje kose i umivanje lica.

Budi uslužan i sa svakim ljubezan, pa bili oni viši od tebe ili tebi ravniji, bili iste narodnosti i vjere ili ne bili. Promatraj te vrline kod drugih, pa ćeš vidjeti da će utebi, odmah zavladati neki nagon da ih usvijesi. Oni, koji nemare za sve, više će ti se putu izigravati ljestvu načinu, ali će ipak doći do uvjerenja, da njihov surov i necessan način ne svijda se ljudima, pa makar im bili najbolji razlozi. Oni tim ljudima dosaduju i sile ih da ih izbjegavaju.

U društvo budi onakav kakovo je društvo. Nemoy svojom zlovoljom pomučavati veselost. Ako nisi dobre volje ili si tužan, idu u društvo, jer tu ne ćeš naći mjesa svome jadanju. Nastoj se svladati, a kad bas ne možeš, onda traži ljudje, koji su tvore volje. Čuvaj, da se u društvo ne pojodi sumnja pram tebi pa budu veseli i iskriveni do mjere. Prouti ljudi, s kojima se držiš, jer bi se drukčije, gdjegod zasramiš, a evo kako. U svakom društву ima ljudi, koji ne znaju svojom glamovom misliti i neće te gdjegod izvaliti kakov budala. I tako se naši Istrani morali pokoravati dijelom jednim, a dijelom drugim zakonima. Strašna su bila sva ona vremena, pa pak je naš narod preturio i to i gore — ostao živ.

Godine 1797. propala je mletačka republika, a otoci i zemlje, što su ih Venecijanci držali, Istri, pale su pod bečkoga cesara. Tako se naš narod i opet nekako ujedinio, dosao pod jednu zajedničku, ake i tudjaku kapu. Tako je ostalo i par godina kasnije, kada je Istru zavladao Napoleon, i kada je godine 1814. Istra palala opet pod Austriju, kako se onda i mnogo kasnije govorio i pisalo: Istru je naš narod preturio i to i gore —

Kada ti tomu ne budeš, nije od toga prosto ni pet dana, a naša „Vedetta“ donijela članak,

prema kojem je naša „Novi list“ tako, da se vi gde govoriti da je naša „Vedetta“? Morate pitati: iši u tu zapravo bolesnatu „Novi list“ ili „Vedetta“?

Kada nisam nikakav Grošić, pa ne mogu zato meriti zdravije ni ljudima, a kamo li da ga merim novinama, na ovdu bih rečao, da kod „Vedette“ nije nesto u redu. Da joj nije male dalo i glavu ono 25 milijuna lira, što ih je Mussolini posudio Rijeci uz 42% Može i to da bude, jer je „Vedetta“ strašno rastapao od mješavine, i da je „Novi list“ istaknuo, da se raskida u istini vrlo mnogo brine za Rijeku, kada joj je posuđivala ovih 25 milijuna. To priznaje sušačkoj lista „Vedetus“ je tako razigralo, da je najednostavno počela govoriti sa svojim sudionicima, kao sestru braatom. Staviš, kažeš da je „Novi list“ zatim zgodom natuknuo, da postoji bojač, te bi Rijeka mogla uopće da pravi konkurenču Sušaku, „Vedetta“, ga je čisto srpski pokusala da umiri većelj, da nema razloga nikakvog bojači u tom pogledu, naprotiv ona, „Vedetta“ drži, da je upravo potrebna ekonomski saradnji medju oba radišna naroda i medju dvije prijateljske vlade.

Lijepo i dirljivo: vidi se, da je popuhnuo neki novi, išti vjetar. A da pa odnesi između oba radišna naroda i obje prijateljske vlade postaju iz dana u dan sve tješnji i ljubhežniji, i ovi se notice, što ju je „Vedetta“ donijela, i ovi se da budu slobodni, i da se obvezuju da se neće biti i s nama, budu li pameti.

Tako i razgradjuje, pa opet gradi... Tako će biti i s nama, budu li pameti.

Italijani mogu s pravom da slave svoje pravo, da se može služiti svugdje svojim materinjim jezikom. Onda je nadloša god 1907. kad je naš narod jednim da tada nevidjelim i neslućenim plebiscitom poka-zao svemu svijetu, da u Istri živi u ogromnoj većini Hrvat i Slovenac.

To ne će biti samo dvadeset i četvrti maja Italije, već će to biti skupni blagdan svih čovječanstva.

Oglaši stope 4 lira

za svaki centimetar viseće s Široki jednoga stupca. Za viseće krovne ravnice popusti prema pogodbi. Plaća se i na ulice u Trstu. Doplati se Široku uredništvu, a novac upravi. Neformalno se pišu na priznaju, a rukopisi se na vrataju u kojem složenju.

bili su sjevera došli. Rimljani su u to vrijeme mirno spavali i bili bi zlo prošli, da nisu upravu u času najveće pogiblji počele galati gorske, koje su bile zatvorene u hramu Božje Jutone. One su svojim gakanjem probudile pospane Rimljane, i tako spasile vječni grad od strahovite pogibije.

Takovih bi gusaka trebalo i danas, osobito otakdje je sjeverni neprijatelj pod Hindenburgom opteđao usi... pa bi dobro bilo, da se te znamenite i kriještave „letućine“ donese malo u Rijeku, da je se poroznjesti po Kožali, Drenovi i po raznim drugim brdima negdajnjeg korpusa.

Nego tačkem se pitajuš malo tko bavi na Rijeci. Možda ja jedini. Danas se svima vrti po glavi ono 25 milijuna lira i svi se pitaju: kamo i kako će se potrošiti sav onaj novac? Bilo ovako, bilo onako moju se Fiumanu opteđale glave i vidi im se: zadovoljni su!

Ne svi... Pisano je naime, kako sam već rekao viseputa — da ne Rijeci ne može jednako da ovseane, ako u isto vrijeme drugome ne omrake. I tako će biti i ovaj put: jedni će dobiti milijune, a jedni kremari morat će rano, mnogo ranije nego obično da zatavaraju svoje lokale. Kolika steta za uboge vinare!

A tako vam je nekako i s lutrijom. U službenom listu stoji, da će se i na Rijeci olvorići luterski ured, tako da ne će naše druge Gomiljarice trebati da šalju svoje brojive ni u Opatiju ni u Volosko. To je lijepo! Ali zamislite, koliko je žena živilo od percentata, šta bi dobitvala za nosenje brojeva u Opatiju i u Volosko? One žene su sada na cesti. Tko će da se nađe da se za njih skrije?

Valjda ste već doznali, da je naš Nino postavio generalnu tajnikom rječkih fašista. Očekivali smo, da će ga zapasti kakov veća čast, nego neka bude, čak Nijemac veli: u potrebi nego židere i muhe — pa zadovoljan on — zadovoljni i mi. Kamo sreće, da bi bili zadovoljni takodje i creditori della famosa Banca?

Ovih dana imali smo u našem teatru jedan znameniti koncert. Došla je iz Rima jedna statina profesora-muzikantana, o kojima vele, da su vanredno dobro izmučirani. Ja nisam bio na tom koncertu, ali je bila Nineta. Kad se vratila, pitao sam je, kako je bilo, a ona mi je odgovorila, da je bilo jako lijepo, ali da je jako malo razumjela. Beethoven — Wagner — figurevel! Ona da je cijelu večer gledala neke tute svercerke, kako u ložama zijejavu i sve se muce, i znoje i čekaju, da to već danput vrši.

— Jednega debebanja je već tako jako dusilo, da se je vas oputiš i sve je nadimao, kako da se išfazala najli. On je nebof misl, da su ovakovi koncerti kako i armonika ale sopeli! Brizni ovu pesečan! Oni zasprijeve misle, da je svaki, ki ima milijuni — gospodin! Ma pro-prio!

Vražja škrebetalnica je ova Nineta!

Rokac.

IZ PREGARJE KOD PODGRADA.

Kakor je že javnosti znano, je moral tukaj učitelj gosp. Petaros editi. Premešten je kaznionu u Oltico, ker se je pečal z „evropsko politiko“. Nevtemeljeni tožb je bilo mnogo. Obsodba je padla u Podgradu dne 25. marta. Prave uzecke njegovega premeščanja vedo gg. De Balbo, marašalo in nadzornik Medić. Reč bi se da sagrizli kiselo jabolko; gosp. marašalo prav pridne voha, stika in poziveduje, da bi zamogel dobiti dočazov, s katerimi bi se opravil in svoje podnešene obtožbe temeljili, ioda ne gre.

V Podgrad vabi na zaslisanje zdaj tega zdaj onega. Bilo so pri njem že vaški župani iz šolskega okrožja, razni obč. delegati in možje, ki so šli v Trst na Proveditorat kot deputacija prosi, naj bi se pistilo g. učitelja na svojem mestu. G. marašalo hoče stolci ljudem v glavo, da je gosp. učitelj sam prisil za premeščanje. Nas ne bo prav gotovo spravil na linianice, čeravimo so se modrejši dati ujeti. Predobro poznamo moža; on je vrljubil nas in mi smo ga sporočevali. Med njim je vladala slogan in skrenost, kakorska med njimi prav gotovo ni. Kaj ni to dovolj veliko hudočedstvo? O forse ci occore una politica più alta?

Prav dobro se zavedamo kaj ste nam storili. Izgubili smo moža, ki je med nami kos svojih nalogi.

Hudo nam je bilo pri njegovem odhodu, še nam je hudo i hudo nam bo, ker smo si zvesti, da ste napravili nezaljubeno krivico njemu s večjo nam.

Ne bomo rekli da ni bilo med nami tudi ta-kih, ki so se veselili.

Gospod marašalo, ko bi vi dobro poznavate, figure, ki ste jih imeli za svoje fiduciare, bi imeli danes mnogo bolji mirno vest, ako jo sploh imate. Upamo, da jih boste pa le spoznali.

Bratini.

Ispravi!

U članku pod naslovom „Prestančine“, izaslon u prošlom broju, potiskala se je tiskovna pogreška. Mjesto članka „151 zakona o javnoj sigurnosti, treba čitati članka „121 zakona o javnoj sigurnosti.“

politički pregled

Dvanasti sveruški sovjetski kongres.

rib je dana u Moskvi otvoren XII. sveruški sovjetski kongres. Otkako je stvoren i socijalističkih sovjetskih republika, u svakoj se održavaju dvije vrste velikih sovjetskih kongresa. U prvoj vrsti spadaju sveruški republički. U drugoj vrsti su sveruški kongresi, na kojima se dolaze delegati iz Ukrajine, Bielorusije, Transkavkaza, Turkestana, Uzbekistana, nego samo zastupnici svećeške federacije. Vrhunac pak političke sezone predstavlja druga vrsta kongresa savezničkih sovjetskih kongresova.

Sveruški sovjetski kongres u ovom je i ovaj put u velikom moskovskom teatru vrlo svećano, sa običajnom dekoracijom. Protekla su eto već tri kongresa od dana kada su počeli posljednji put govorio Šostaković. Od onda se mnogo prominilo što se spominje. Nad glavnim ložama teatralistički orlovi nisu više prekriveni crvenim komatom. Namjestio njih su došli novi državni problemi. I vanjska zgrada je, prigodom prolećne godišnjice opstanika kazalista, okrenuta revolucionarnim amblema i nosi teatralnu slavu.

Teatar za radnike. Kad je Lenjin obitavao u tribini, nije bilo nikakvog narodnog rezerviranog mjesto za govornike. Naučio je da bi bio kačav višek pusti, tako da izraden, da nije mogao podnijeti ni jedan udarac pesnicom. Dadas međutim vidimo da tribini, sa radio-aparatom za pojačanje glasa, dugi crveni stol za predsjedništvo s ukrasnim lampama koje nemaju više slijetiti od crvenog materijala, nego od zelenog. Štara oko zgrade i u zgradi je vrlo stroga nego u ljudi. Vjerovatno da dođu u Sofiji nisu ni u Moskvi ostali bez vlasti. Citav je teatar okopljeno kordonom policijskih stražara, kontrola ulaza i izlaza vrlo je stroga, ulaznice se daju na imena. I za automobile, često naročite ulaznice, pa i za automobile najvećih sovjetskih dostojanstvenika. Uostalom su neki dolazili i pješice. Prijem nego što je delegat ili funkcioner dođe do svoga posla, mora da prodje peterostrukou kontrolu, pri tom se može dogoditi da koji naročito nubičoj vojnik ne pusti neku u salu, ako je licičnik. No komandanti straže su daleko liberalniji. I ovaj je kongres otvoren predsjednikom Kalininom, koji vrlo strogo vodi kongres, na pravu diktatorskog načina. Diplomatika loža je ekadana carske loža Ranije, dok je bilo u deski manje diplomatova, služila je ova loža i goste komunističke internacionalne. Na dan otvaranja kongresa bila je diplomatska loža. Prvi put je sudjelovao i francuski poslanik Herbelot, no poslije prvoj dana zije u loži praznim. Pražna je i loža stranih ambasadora.

Inače do sada nije bilo ništa naročito senzacionalno na XII. kongresu. Čicerin je u vanjskoj politici da izjavje, koje se ne razlikuju od dosadašnjih. Rykov, naslednik Lejina, dao je najprije svoj izjavstvo o općem položaju, a komisari vanjskih posala Čicerin

zatim je poslje njegova govoru kao prvu radeću rusku političku težnju za mirom prema svim državama.

Cicerin smatra optiči političkih

zadatki nejasnimi i pun protuslovlja, pa izjavljuje da sovjetska politika ima samo defensivne zadatke.

Na Poljskom želi dobre odnose, te se samo tako mogu probuditi gospodarski odnosi. No mirnovra politika prema Poljskoj

je jedan dio opće mirnovre politike sovjetske.

Engleska želi saznati ujvjetne za nove pre-

govore, na sovjetsku vlada hoće prije svega da

u kojim je tačkama za sađašnjom engleskom nepriviligijom ugovor, koji su sovjetski potpisani s Macdonaldom. Bilo bi mnogo bolje da se odnosaj sa Engleskom tako udesi, da se svakog dana mogu urediti jednim ugovorom. Engleska traži da se obustavi nepriviljelska propaganda, što je nemoguce, dok u definiciji pojma propagande postoji nesporazum i doček.

Engleska istupa, kao inicijator zajedničke antivestničke fronte. Nemoguce je to pro-

pagandu obustaviti, jer Engleska vlada nije

izjavila dosada ni jednu zloupotrebu diplomatič-

čke prave sa strane sovjetskih zastupnika.

Ovo što radi komunistička stranka, to je nje-

govo sovjetska vlada.

Ako se pale od komunističke stranke traži da obustavi svoju

propagandu, to je isto kao da se traži da pre-

stane biti komunistička. Prema Francuskoj je

odnosai mnogo jednostavniji. Čicerin misli,

da poteske nijesu nepremostive. Sadašnji pre-

govori sa francuskim gospodarskim krugovima

na nesumljivo će olakšati oficijelne pregovo-

ri.

Povravljajući, čekao je da mu ozdravi bolesnijevi, da bi zajedno napustili bolnicu. Na ne-

kreću, bolest se pogorša, i smrt pokosi mla-

đeg brata. Starici, u občajanju, imao je jednu

dušnu želju: da sahrani svoga brata. Noću,

dostojnici grana su drvela, i oltar do kapela

je bio raspolaživo.

Ali, više svega, same bolesnike hvata jeza

pri pomisu da će biti baceni i more, što je

često tako uzburkano i zapenušeno. Jadi

vojnici, koji su tokom puta stavljeni svoj život

na kocku i prezreli smrt, sad se tresu od užasa

da ovde svrše. Neutešive udovice čupaju

nose kad čuju da im muževi nisu sahranjeni,

da na njihovim grobovima nikad neće pro-

vasti cvjetni, niti se izmeniti travu, niti uskri-

iti sneg.

Pavloslavna crkva traži sahranu. Ona pro-

poveda, da čovek zemlja jest i zemlja treba

da bude. Spaljivanje mrtvaca u Srbiji još nije poznato. A narod srpski mnogo drži da reli-

čenici herojskih mučenika.

Dvanasti sveruški sovjetski kongres.

rib je dana u Moskvi otvoren XII. sveruški sovjetski kongres. Otkako je stvoren i socijalističkih sovjetskih republika, u svakoj se održavaju dvije vrste velikih sovjetskih kongresa. U prvoj vrsti spadaju sveruški kongresi, na kojima se dolaze delegati iz Ukrajine, Bielorusije, Transkavkaza, Turkestana, Uzbekistana, nego samo zastupnici svećeške federacije. Vrhunac pak političke sezone predstavlja druga vrsta kongresa savezničkih sovjetskih kongresova.

Sveruški sovjetski kongres u ovom je i ovaj put u velikom moskovskom teatru vrlo svećano, sa običajnom dekoracijom. Protekla su eto već tri kongresa od dana kada su počeli posljednji put govorio Šostaković. Od onda se mnogo prominilo što se spominje. Nad glavnim ložama teatralistički orlovi nisu više prekriveni crvenim komatom. Namjestio njih su došli novi državni problemi. I vanjska zgrada je, prigodom prolećne godišnjice opstanika kazalista, okrenuta revolucionarnim amblema i nosi teatralnu slavu.

Teatar za radnike. Kad je Lenjin obitavao u tribini, nije bilo nikakvog narodnog rezerviranog mjesto za govornike. Naučio je da bi bio kačav višek pusti, tako

da izraden, da nije mogao podnijeti ni jedan udarac pesnicom. Dadas međutim vidimo da tribini, sa radio-aparatom za pojačanje glasa, dugi crveni stol za predsjedništvo s ukrasnim lampama koje nemaju više slijetiti od crvenog materijala, nego od zelenog. Štara oko zgrade i u zgradi je vrlo stroga nego u ljudi. Vjerovatno da dođu u Sofiji nisu ni u Moskvi ostali bez vlasti. Citav je teatar okopljeno kordonom policijskih stražara, kontrola ulaza i izlaza vrlo je stroga, ulaznice se daju na imena. I za automobile, često naročite ulaznice, pa i za automobile najvećih sovjetskih dostojanstvenika. Uostalom su neki dolazili i pješice. Prijem nego što je delegat ili funkcioner dođe do svoga posla, mora da prodje peterostrukou kontrolu, pri tom se može dogoditi da koji naročito nubičoj vojnik ne pusti neku u salu, ako je licičnik. No komandanti straže su daleko liberalniji. I ovaj je kongres otvoren predsjednikom Kalininom, koji vrlo strogo vodi kongres, na pravu diktatorskog načina. Diplomatika loža je ekadana carske loža Ranije, dok je bilo u deski manje diplomatova, služila je ova loža i goste komunističke internacionalne. Na dan otvaranja kongresa bila je diplomatska loža. Prvi put je sudjelovao i francuski poslanik Herbelot, no poslije prvoj dana zije u loži praznim. Pražna je i loža stranih ambasadora.

Inače do sada nije bilo ništa naročito senzacionalno na XII. kongresu. Čicerin je u vanjskoj politici da izjavje, koje se ne razlikuju od dosadašnjih. Rykov, naslednik Lejina, dao je najprije svoj izjavstvo o općem položaju, a komisari vanjskih posala Čicerin

zatim je poslje njegova govoru kao prvu radeću rusku političku težnju za mirom prema svim državama.

Cicerin smatra optiči političkih

zadatki nejasnimi i pun protuslovlja, pa izjavljuje da sovjetska politika ima samo defensivne zadatke.

Na Poljskom želi dobre odnose, te se samo tako mogu probuditi gospodarski odnosi. No mirnovra politika prema Poljskoj

je jedan dio opće mirnovre politike sovjetske.

Engleska želi saznati ujvjetne za nove pre-

govore, na sovjetsku vlada hoće prije svega da

u kojim je tačkama za sađašnjom engleskom nepriviligijom ugovor, koji su sovjetski potpisani s Macdonaldom. Bilo bi mnogo bolje da se odnosaj sa Engleskom tako udesi, da se svakog dana mogu urediti jednim ugovorom. Engleska traži da se obustavi nepriviljelska propaganda, što je nemoguce, dok u definiciji pojma propagande postoji nesporazum i doček.

Engleska istupa, kao inicijator zajedničke

antivestničke fronte. Nemoguce je to pro-

pagandu obustaviti, jer Engleska vlada nije

izjavila dosada ni jednu zloupotrebu diplomatič-

čke prave sa strane sovjetskih zastupnika.

Ovo što radi komunistička stranka, to je nje-

govo sovjetska vlada.

Ako se pale od komunističke stranke traži da obustavi svoju

propagandu, to je isto kao da se traži da pre-

stane biti komunistička. Prema Francuskoj je

odnosai mnogo jednostavniji. Čicerin misli,

da poteske nijesu nepremostive. Sadašnji pre-

govori sa francuskim gospodarskim krugovima

na nesumljivo će olakšati oficijelne pregovo-

ri.

Povravljajući, čekao je da mu ozdravi bolesnijevi, da bi zajedno napustili bolnicu. Na ne-

kreću, bolest se pogorša, i smrt pokosi mla-

đeg brata. Starici, u občajanju, imao je jednu

dušnu želju: da sahrani svoga brata. Noću,

dostojnici grana su drvela, i oltar do kapela

je bio raspolaživo.

Ali, više svega, same bolesnike hvata jeza

pri pomisu da će biti baceni i more, što je

često tako uzburkano i zapenušeno. Jadi

vojnici, koji su tokom puta stavljeni svoj život

na kocku i prezreli smrt, sad se tresu od užasa

da ovde svrše. Neutešive udovice čupaju

nose kad čuju da im muževi nisu sahranjeni,

da na njihovim grobovima nikad neće pro-

vasti cvjetni, niti se izmeniti travu, niti uskri-

iti sneg.

Pavloslavna crkva traži sahranu. Ona pro-

poveda, da čovek zemlja jest i zemlja treba

da bude. Spaljivanje mrtvaca u Srbiji još nije poznato. A narod srpski mnogo drži da reli-

čenici herojskih mučenika.

Dvanasti sveruški sovjetski kongres.

rib je dana u Moskvi otvoren XII. sveruški sovjetski kongres. Otkako je stvoren i socijalističkih sovjetskih republika, u svakoj se održavaju dvije vrste velikih sovjetskih kongresa. U prvoj vrsti spadaju sveruški kongresi, na kojima se dolaze delegati iz Ukrajine, Bielorusije, Transkavkaza, Turkestana, Uzbekistana, nego samo zastupnici svećeške federacije. Vrhunac pak političke sezone predstavlja druga vrsta kongresa savezničkih sovjetskih kongresova.

Sveruški sovjetski kongres u ovom je i ovaj put u velikom moskovskom teatru vrlo svećano, sa običajnom dekoracijom. Protekla su eto već tri kongresa od dana kada su počeli posljednji put govorio Šostaković. Od onda se mnogo prominilo što se spominje. Nad glavnim ložama teatralistički orlovi nisu više prekriveni crvenim komatom. Namjestio njih su došli novi državni problemi. I vanjska zgrada je, prigodom prolećne godišnjice opstanika kazalista, okrenuta revolucionarnim amblema i nosi teatralnu slavu.

Teatar za radnike. Kad je Lenjin obitavao u tribini, nije bilo nikakvog narodnog rezerviranog mjesto za govornike. Naučio je da bi bio kačav višek pusti, tako da izraden, da nije mogao podnijeti ni jedan udarac pesnicom. Dadas međutim vidimo da novi državni problemi su eto već tri kongresa od dana kada su počeli posljednji put govorio Šostaković. Od onda se mnogo prominilo što se spominje. Nad glavnim ložama teatralistički orlovi nisu više prekriveni crvenim komatom. Namjestio njih su došli novi državni problemi. I vanjska zgrada je, prigodom prolećne godišnjice opstanika kazalista, okrenuta revolucionarnim amblema i nosi teatralnu slavu.

Teatar za radnike. Kad je Lenjin obitavao u tribini, nije bilo nikakvog narodnog rezerviranog mjesto za govornike. Naučio je da bi bio kačav višek pusti, tako da izraden, da nije mogao podnijeti ni jedan udarac pesnicom. Dadas međutim vidimo da novi državni problemi su eto već tri kongresa od dana kada su počeli posljednji put govorio Šostaković. Od onda se mnogo prominilo što se spominje. Nad glavnim ložama teatralistički orlovi nisu više prekriveni crvenim komatom. Namjestio njih su došli novi državni problemi. I vanjska zgrada je, prigodom prolećne godišnjice opstanika kazalista, okrenuta revolucionarnim amblema i nosi teatralnu slavu.

Teatar za radnike. Kad je Lenjin obitavao u tribini, nije bilo nikakvog narodnog rezerviranog mjesto za govornike. Naučio je da bi bio kačav višek pusti, tako da izraden, da nije mogao podnijeti ni jedan udarac pesnicom. Dadas međutim vidimo da novi državni problemi su eto već tri kongresa od dana kada su počeli posljednji put govorio Šostaković. Od onda se mnogo prominilo što se spominje. Nad glavnim ložama teatralistički orlovi nisu više prekriveni crvenim komatom. Namjestio njih su došli novi državni problemi. I vanjska zgrada je, prigodom prolećne godišnjice opstanika kazalista, okrenuta revolucionarnim amblema i nosi teatralnu slavu.

Teatar za radnike. Kad je Lenjin obitavao u tribini, nije bilo nikakvog narodnog rezerviranog mjesto za govornike. Naučio je da bi bio kačav višek pusti, tako da izraden, da nije mogao podnijeti ni jedan udarac pesnicom. Dadas međutim vidimo da novi državni problemi su eto već tri kongresa od dana kada su počeli posljednji put govorio Šostaković. Od onda se mnogo prominilo što se spominje. Nad glavnim ložama teatralistički orlovi nisu više prekriveni crvenim komatom. Namjestio njih su došli novi državni problemi. I vanjska zgrada je, prigodom prolećne godišnjice opstanika kazalista, okrenuta revolucionarnim amblema i nosi teatralnu slavu.

Teatar za radnike. Kad je Lenjin obitavao u tribini, nije bilo nikakvog narodnog rezerviranog mjesto za govornike. Naučio je da bi bio kačav višek pusti, tako da izraden, da nije mogao podnijeti ni jedan udarac pesnicom. Dadas međutim vidimo da novi državni problemi su eto već tri kongresa od dana kada su počeli posljednji put govorio Šostaković. Od onda se mnogo prominilo što se spominje. Nad glavnim ložama teatralistički orlovi nisu više prekriveni crvenim komatom. Namjestio njih su došli novi državni problemi. I vanjska zgrada je, prigodom prolećne godišnjice opstanika kazalista, okrenuta revolucionarnim amblema i nosi teatralnu slavu.

Teatar za radnike. Kad je Lenjin obitavao u tribini, nije bilo nikakvog narodnog rezerviranog mjesto za govornike. Naučio je da bi bio kačav višek pusti, tako da izraden, da nije mogao podnijeti ni jedan udarac pesnicom. Dadas međutim vidimo da novi državni problemi su eto već tri kongresa od dana kada su počeli posljednji put govorio Šostaković. Od onda se mnogo prominilo što se spominje. Nad glavnim ložama teatralistički orlovi nisu više prekriveni crvenim komatom. Namjestio njih su došli novi državni problemi. I vanjska zgrada je, prigodom prolećne godišnjice opstanika kazalista, okrenuta revolucionarnim amblema i nosi teatralnu slavu.

Teatar za radnike. Kad je Lenjin obitavao u tribini, nije bilo nikakvog narodnog rezerviranog mjesto za govornike. Naučio je da bi bio kačav višek pusti, tako da izraden, da nije mogao podnijeti ni jedan udarac pesnicom. Dadas međutim vidimo da novi državni problemi su eto već tri kongresa od dana kada su počeli posljednji put govorio Šostaković. Od onda se mnogo prominilo što se spominje. Nad glavnim ložama teatralistički orlovi nisu više prekriveni crvenim komatom. Namjestio njih su došli novi državni problemi. I vanjska zgrada je, prigodom prolećne godišnjice opstanika kazalista, okrenuta revolucionarnim amblema i nosi teatralnu slavu.

Teatar za radnike. Kad je Lenjin obitavao u tribini, nije bilo nikakvog narodnog rezerviranog mjesto za govornike. Naučio je da bi bio kačav višek pusti, tako da izraden, da nije mogao podnijeti ni jedan udarac pesnicom. Dadas međutim vidimo da novi državni problemi su eto već tri kongresa od dana kada su počeli posljednji put govorio Šostaković. Od onda se mnogo prominilo što se spominje. Nad glavnim ložama teatralistički orlovi nisu više prekriveni crvenim komatom. Namjestio njih su došli novi državni problemi. I vanjska zgrada je, prigodom prolećne godišnjice opstanika kazalista, okrenuta revolucionarnim amblema i nosi teatralnu slavu.

Teatar za radnike. Kad je Lenjin obitavao u tribini, nije bilo nikakvog narodnog rezerviranog mjesto za govornike. Naučio je da bi bio kačav višek pusti, tako da izraden, da nije mogao podnijeti ni jedan udarac pesnicom. Dadas međutim vidimo da novi državni problemi su eto već tri kongresa od dana kada su počeli posljednji put govorio Šostaković. Od onda se mnogo prominilo što se spominje. Nad glavnim ložama teatralistički orlovi nisu više prekriveni crvenim komatom. Namjestio njih su došli novi državni problemi. I vanjska zgrada je, prigodom prolećne godišnjice opstanika kazalista, okrenuta revolucionarnim amblema i nosi teatralnu slavu.

Teatar za radnike. Kad je Lenjin obitavao u tribini, nije bilo nikakvog narodnog rezerviranog mjesto za govornike. Naučio je da bi bio kačav višek pusti, tako da izraden, da nije mogao podnijeti ni jedan udarac pesnicom. Dadas međutim vidimo da novi državni problemi su eto već tri kongresa od dana kada su počeli posljednji put govorio Šostaković. Od onda se mnogo prominilo što se spominje. Nad glavnim ložama teatralistički orlovi nisu više prekriveni crvenim komatom. Namjestio njih su došli novi državni problemi. I vanjska zgrada je, prigodom prolećne godišnjice opstanika kazalista, okrenuta revolucionarnim amblema i nosi teatralnu slavu.

Teatar za radnike. Kad je Lenjin obitavao u tribini, nije bilo nikakvog narodnog rezerviranog mjesto za govornike. Naučio je da bi bio kačav višek pusti, tako da izraden, da nije mogao podnijeti ni jedan udarac pesnicom. Dadas međutim vidimo da novi državni problemi su eto već tri kongresa od dana kada su počeli posljednji put govorio Šostaković. Od onda se mnogo prominilo što se spominje. Nad glavnim ložama teatralistički orlovi nisu više prekriveni crvenim komatom. Namjestio njih su došli novi državni problemi. I vanjska zgrada je, prigodom prolećne godišnjice opstanika kazalista, okrenuta revolucionarnim amblema i nosi teatralnu slavu.

Teatar za radnike. Kad je Lenjin obitavao u tribini, nije bilo nikakvog narodnog rezerviranog mjesto za govornike. Naučio je da bi bio kačav višek pusti, tako da izraden, da nije mogao podnijeti ni jedan udarac pesnicom. Dadas međutim vidimo da novi državni problemi su eto već tri kongresa od dana kada su počeli posljednji put govorio Šostaković. Od onda se mnogo prominilo što se spominje. Nad glavnim ložama teatralistički orlovi nisu više prekriveni crvenim komatom. Namjestio njih su došli novi državni problemi. I vanjska zgrada je, prigodom prolećne godišnjice opstanika kazalista, okrenuta revolucionarnim amblema i nosi teatralnu slavu.

Teatar za radnike. Kad je Lenjin obitavao u tribini, nije bilo nikakvog narodnog rezerviranog mjesto za govornike. Naučio je da bi bio ka

Dr. Ivan Žolger.

Frošle subote preminuo je u jednom satorijumu kraj Graca dr. Ivan Žolger, sveučilišni profesor u Ljubljani.

Pokojnik se je ubrazio među najmartsantnije slovenačke ličnosti. Kao student bio je vrlo marljiv i talentiran. Više škole polazio je u Pragu i Parizu. Godine 1894. stupio je u austrijsku državnu službu. Njegove službave u Stjerskoj, a zatim je bio pozoven u ministarstvo bogoslužja i nastavu u Beč. Rad svojih izvanrednih sposobnosti bio je brzo imenovan načelnikom odjeljenja u predsjedništvu ministarskog vijeća. Godine 1917. postao je ministrom. Neko vrijeme bio je i redoviti profesor bečke univerze. Po raspadanju Austrije bio je imenovan od jugoslovenske nacijonalne vlade predsjednikom upravne komisije u Ljubljani. Malo zatim preuzeo je vodstvo pisarne za okupirano područje. Žolger je bio za vrijeme mirovne konferencije uz Pašića i Trumbića imenovan članom jugoslovenske delegacije u Parizu, gdje je ostao do potpisivanja mirovnog ugovora u St. Germanu. Medutim je bila ustanovljena u Ljubljani univerza, koja je imenovana dr. Žolgera za svojeg red. profesora medjunarodnog prava. Godine 1921. bio odsadan u Haag na prvu skupštinu Lige naroda. Inace je dr. Žolger bio apolitičan čovjek te nije pripadao nijednoj stranci. Držao se je da leko od strančarskog boja.

Neka mu je vječnaja pamćaj!

FUTURISTIČKI RAT.

Pred nekoliko dana donio je rimski, fašistički „Impero“ jedan zanimivi članak, koji ovde donosimo bez ikakva komentara.

„L'Impero“ piše: „Fašizam ne će nikada moći da osvari svoj veliki zadatak na čisto političkom terenu. Naša država ništa ne će moći postići već jedino militarnim ratom, koji ne čemo ni izazvati ni tražiti, ali koji ćemo prihvatićem vedom smještu naroda, koji su izabrani da gospodaju svijetom. Zadnji je rat bio za oslobođenje, budući će biti za gospodstvo. Italijanski je narod — narod vjernika i boraca, i oni će osvojiti budućnost mističnom vatrom svoje vjere, prozetom pjesmom i okljenim udarima sablje. Mi gotovo sa osjećajem saučića prema bijednim posmatraćemo ideje i pakrete ratova za oslobođenje. Oni su doduše i blagoslovjeni i sveti, jer su nas ujedinili i dati nam čvrste prirodne granice; ali budući rat bit će — futuristički rat! Te će biti veliki, svjesni, ponosi, optimistički podstrek zdrava i snažna naroda, koji će zvane za ekspanzionizam i gospodovanjem, koji će, svijestan svoga višeg i božanskog prava, jurnuti u rat, ne da kida okve, već da stiče prostora potreba njezinih velikom duhu.“

Premetačne se nastavljaju

U zadnjem smo broju napomenuli, da su se zadnjih dana provajdala premetačne kod osoba našeg uredništva i onih, koji su u dodiru sa uredništvom, ili su sami pod tom sumnjom. No te su se premetačne i nastavile. U nedjelju ujutru, 17. ov. mjesecu su ponovno učinili premetačnu našem uredniku i još jednom članu uredništva, a počele su se provajdati i izvan Trsta. Tako su dne 12. ovog mjeseca prveli premetačnu u Sv. Petru u Šumf kod Ivana Vincela i Josipa Kraljica, kako nam to javlja naš tamošnji dopisnik. U petak, dne 12. ov. mjeseca su premetačnu u Kozini kod trgovca Viktora Sosića, Najveću zaslugu su valjda stekli u nedjelju. Tog je naime dane bio sastanak istarskih učitelja u Podgorju. Na sastanku su bili proticani pedagoški referati i raspravljalo se je o staleškim pitanjima. Za taj su sastanak doznali kozinski karabinjeri, došli u Podgorje, kada su učitelji bili već svršili svoj sastanak. Kad su karabinjeri opazili učitelje na cesti, pozvali su sve, da ih sljede. Među njima je dabome bilo i učiteljica. Muškarce su sve pretražili. Nekoje su cipstili, dočim su istoricu odveli u Kozinu. Brigadir se je ponosio, jer da je uhvatio „drustvo urotinika“, koji stvaraju uteote proti državi. Dakle našim učiteljima ne dopušlju da se jedanput na godinu sastanu i pogovore o svojim učiteljskim stvarima, jer tome vide već nekakvu zarotu.

Zadnjeg smo puta govorili o pravnom postupku kod premetačina, kojih se — kako vidimo — pozvani organi ne drže. Hoće se valjda još dalje proslaviti i nezakonito postupati, te će početi pretraživati lude i na ulici, čim doznaju, da je dotičnik Jugoslaven. Nadamo se, da ćemo naći lijeka i drugim putem kod nadležnih oblasti u Rimu. Tako u XX. vijeku u jednoj kulturnoj i civiliziranoj državi.

Glavna skupština učiteljskog društva.

Učiteljsko društvo kotara Volesko-Opatica, obdržavat će dne 24. o. m. u 2 sata po podne u običajnim prostorijama u Mihotiću svoju glavnu godišnju skupštinu. Radi važnosti i opsežnosti dnevnog reda, ove skupštine i dokaza svoje staleške i dru-

štene svijesti, dužan je svaki članica), da se odazove ovome pozivu, e da time izvrši glavnu svetu dužnost učitelja i držvenog člana.
Odbor.

Italijanski učitelji na našim školama.

Piše nam prijatelj iz Lanisa: — Ovih dana došao je k nama novi italijanski učitelj iz južne Italije, tako da je sada naša škola osrećena sa 4 italijanske učiteljice. Nijedan učitelj ne pozna našeg jezika. Djeca plaze školu bez ikakva uspijeha. Među općinstvom vlađa veliko ogorčenje.

Svega po malo

S popovima na kriomčare.

Borbice, američkih carinara sa kriomčarima alkohola postaje svakim danom sve veća. To je već pravi rat, koji se vodi po svim pravilima strategije. Washingtonova vlast mobilizovala je sve pomorske bojne jedinice, koje pod imenom „suba flote“ pobiju kriomčare. Zapovjednici brodova, dobili su naredenje, da gde god otkriju koji kriomčarski brod odmah otopoči i bombardovanjem. Ali kriomčari odgovorili su na to grožnjem, da će se boriti sedmim sredstvima i da će oboravati svoje brodove topovima i mitraljezama. Frema toga treba očekivati prave pomorske bitke. Zato su posljednjih dana mnogi carinski čovjekovi napustili službu, jer im je postala odvisna tegota i opasnost. Malo ima tih idealista, koji će suhi režim dati svoju glavu. Nato su pojedina carinska nadležna otplaćala celu propagandu, da primame službu mlade pustolovne ljude, koji su — po mogućnosti — već služili u vojski za vrijeme svjetskoga rata. Vlada se spremala na odlučnu borbu, pa joj je potrebna vojska, koja će se boriti s organizovanim i dobro oružanim kriomčarima.

Zena, koja govori 40 jezika.

Gospodina profesora Alice Werner koja predaje u Newham-College — u Londonu, italijansku i francusku literaturu proslavila je ovih dana 40-godišnjicom svog pedagoškog rata. Tu ne bi bilo ništa zanimivo, da gđa Werner nije legitimni nasljednik slavnog Cardinale Mezzofontantija, koji je govorio preko 30 jezika. Jer gđa Werner poznaje sve kulturne jezike, a osim svog materinskog jezika govor perfektno još francuski, talijanski, Španjolski, portugalski, njemački, holandski, danski, ruski, poljski i — hrvatski! Ali specijalist načuren na raskoši ruskog jezika, gđa Werner na slobodno je zvanično svog boravka u Africi studirala s osobitoj ljubavlju. Ona je jed na žena na svijetu, koja poznaje dijalekte svih afričkih plemena, koji se nalaze pod engleskim protektoratom, a izdala je i nekoliko rječnika i gramatika sa područja afričke filozofije. Ostina toga je njezina zaslužna, da je Sv. Pismo prevedeno na sve afričke dijalekte. Mis Alice Werner izabrana je, prigodom svog jubileja članom brojnog načelnih udruženja.

Napredak ruskog zadrugarstva.

Zamašni napredak „Selskosojuza“ (Sveruške unije zemljoradničkih zadruga) jedna je od mnogih utjecaja pojava sovjetske Rusije. Svetijski poljoprivredni stručnjaci kažu, da će ove zemljoradničke zadruge u razmaku od deset godina pretvoriti Rusiju u najbogatiju vrt svijeta. Ovo ne zvuči ni malo pretjerano, kad se proglašava: „Selskosojuz“ za godinu 1924. Broj članstva se pomnožio u godinu dana za 55 po ste dok je ukupni promet nadmašio iznos od 1.560 milijuna lira.

No što tom izvješću daju još veću važnost, nego milijunske brojke prometa, to je program za razdvajanje poljoprivrednih, strojera za godinu 1925. Za zamjenjene starinske zemljoradničke alati, koji su bili zadnjih godina najveća zaprijetka na poljoprivredi Rusije, „Selskosojuz“ će razdijeliti ove godine 125 hiljada modernih plugova, 25 hiljada grablji, 6500 strojeva za bušenje, 500 hiljada kosa, 22 milijuna i 680 hiljada pudi proljetnog sjemenja i tri hiljade traktora.

Carape, koje noću svijete.

U Parizu pronasli su opet jednu novost na radost i zadovoljstvo ženskog svijeta. To su carape kod kojih su naročiti umetci izradeni u rastopini foštora, koji u mraku sjaju. Po danu izgledaju te carape sasvim obično, teški imajuće umetke a na gornjem dijelu jedan žuti cvjet. U mraku, da piše i u sunčaku zasiju linije na svakoj strani noge poput kriješnica. Cvjet na gornjem dijelu carape izbacuje žute i zelenе zrake. Mješavina foštora, toliko je jača, da izgleda kao da svijetele čitavate. Sjaj nogu noći je upravo magičan, a osim toga one su vrlo praktične kod uspinjanja po mrčnim stepenicama. Zasad je tajna kako proizvode tu vrstu carape. Mora da je taj postupak fosforizirana dosta skup, jer por tih carapa stoji preko 200 lira. Raspavaju carapa proizvod se u raznim bojamama.

Poštanska marka prodana za 60.000 danih kruna.

Godine 1847. primila je mlađa jedna američka dama pismo od svog zaručnika, koji je boračio Aleksandriju (Država Virginija). Na pismu se nalazila marka, za koju je kasnije ustavljen, da je jedini eksemplar na svijetu. Time se koristila kćerka ove dame i predala spomenutu marku za 60.000 danih Kr.

Prvi ženski docent na praskoj-univerzitetu.

Dne 13. maja te godine imala je godišnja konferenciju dr. Milada Paulova na praskoj univerzitetu svoje nastupno predavanje. Za temu uželjala je jugoslavensku povijest. Predavanje prisustvovale sva sila čeških učenjaka, zastupnici vlade, kulturni krugovi i moćno građanstvo. Prvou ženskom docentu bile su priredjene sređene ovazne.

DOPISNICA UREDNIŠTVA.

Dopisnik iz Želje (Dalmacija): — Vaš dopis stigao nam je prekasno. Sada više nije aktuelan. Drugom zgodom treba da nas odmah izvijesti. Živili!

Gospodin I. R. P.: — Vaše smo pitanje za „Narodni Gospodar“ primili, ali užalost nismo mogli razumjeti što želite. O kojem se porezu radi? Pišite nam još jednom!

Gospodin P. N. u Bokodinima: — Svetlo

Pismo možete dobiti u potpunom izdanju. Čijeni i adresu javit ćemo Vam naknadno.

S. M. Bozeti: — Vi se čudite, da nismo

nista javili o onom ljeplju zborovanju. Radi

toga ne treba da se ni pojname čudite. To

nije naš običaj. Mi nismo nikada svoj objesili na vlasti zvona, to tako ne ćemo ni unaprijed. Naš rad je svima poznat, pa ga ne

treba posebno prikazivati: Javno izvještavanje

prepuštim radje onima, kojima je libav u narodu samo na jeziku. — Srdačan pozdrav!

Darovi

Gospodin kapelan Ivan Fiamini iz Opatije darovao je prigodom svoje 80.-godišnjice 100 lira za „Djaku Matiću“, 100 lira za „Žensko Udrženje“ u Opatiji i 100 lira za fond „Istarske Rijeće“.

Srdačno zahvaljujemo ističemo ovaj povoljni primer na pobudu drugima.

Na subotnjem pиру g. Karola Lasniču i g. Slavice Tomasić u Opatiji sabralo se za fond „Istarske Rijeće“ 100 lira i 200 dinara.

Zivili i elementi Riječi.

Kao daljnji protest protiv napadaja u crkvi Klani, na „Istarsku Rijec“ darovao naš rodoljubi u Klani još 60 lira. Darovaše: po 5 lira: Drago Raspov, Milka Medvedić, po 2 lira: Ivan Barak (Maušić), Jure Barak (Maušić), Marija Medvedić, Tone Stepić, Nikola Turx, Antun Cucančić (114), Ivan Medvedić, Jure Valenčić, Anton Grinčić, R. Turner, Ivan Gašić — Gomance, Stjepan Iskra, Fatore, Josip Simčić, a do se sveta, okrugli dodali su Kljevar i Kljevarski 4 lira. — Os'moga pridobiće nam dva nova preplatnika.

Zivili naši Klanjanari

Braković Antun u fond „Istarske Rijeće“

10 lira, za „Djaku Matiću“ 10 lira; Grbac Ivan u fond „Istarske Rijeće“ 5 lira, za „Djaku Matiću“ 10 lira; M. I. u fond 10 lira, za „Djaku Matiću“ 10 lira; G. Muž u fond 10 lira, za „Djaku Matiću“ 10 lira.

Izdržava, direktor i odgovorni urednik:

IVAN STARÍ

Tiskat: TISKARA EDINOST U TRSTU

Trgovačko društvo za štednju i zajmove u Đeži

POZIV

na

XI. redovitu glavnu skupštinu

koja će se obdržavati

dne 7. junija 1925. u 9te sati prije početka

u Sv. Ivanu u kući br. 65.

DNEVNI RED:

- Citanje i odobrenje zapisnika posljednje glavne skupštine;
- Izvješće upravnog odbora;
- Izvješće nadzornog odbora;
- Citanje i odobrenje računskog zaključka za poslovnu god. 1924.;
- Citanje izješće o posljednjoj reviziji;
- Biranje upravnog i nadzornog odbora;

ODBOR.

Opaska: U slučaju, da ne bi u rečeno doba bio dostavan brez prisutnih članova, da pravovaljno zaključivanje, držati će se pravilima skupštine sa istim dnevnim redom po sata kasnije, bez obzira na broj prisutnih članova.

Gospodarsko društvo u Pazinu

registrirana zadruga na ograničeno jamčenje

POZIV

na

XXV. redovitu glavnu skupštinu

koja će se obdržavati

u Pazinu, u četvrtak 4. lipnja 1925. u 10 sati prije početka u prostorijama Posuđilnice

DNEVNI RED:

- Izvješće upravnog odbora.
- Izvješće nadzornog odbora i odobrava njegovo zagonjeno računo za g. 1924.
- Izbor nadzornog odbora.
- Promjena pravila.
- Slučajni predlozi.

Zaključni račun i bilanca izloženi su držarima na uvid u Posuđilnici.

U Pazinu, dne 17. svibnja 1925.

UPRAVNI ODBOR.

Zlatoto, srebro, krune, platini i umjetne zubove kupuje

Zlatarna ALBERT POUK

Trst, Via Mazzini 46

ALOJZIJ POVH

PIAZZA GARIBALDI 2, prvi kat

Telefon 3-29

Najveće skladište satova i zlatnih predmeta u Trstu Prodaje i na obroke

NOVE GREDE I DASKE prodaje po najpovoljnijim cijenama Matej Bancić — Krasnici p. Žminj (Gimino), Istra.

RIJEČKA PUČKA BANKA D. D.

Piazza Dante - FIUME (RIJEKA) - Piazza Dante

Glavnica: Lit. 10.500.000 — potpuno uplaćenih

Prima štedne uloške uz najpovoljnije uvjete. Podjeljuje zajmove na vrijednosne papire te se uopće bavi svim bankovnim i štedioničnim poslovima.

Telefon br. 7-34. - Dopisništvo br. 10-49 - Ravnateljstvo br. 6-87

Interurban br. 797

Trgovina koža i roznih postojarskih potrepština

FRAN CINK

TRST - TRIESTE

VIA UDINE 49

Drži u svom skladištu svake vrsti u tu struku zasjedajuće robe uz najnižu dnevnu cijenu. Podvora brza i točna.

